

- 6 — Mudanya mütarekesi,
7 — Lozan konferansı,
8 — Saltanatın kaldırılması,
9 — Cumhuriyetin ilanı,
10 — Halifeliğin kaldırılması,
11 — Cumhuriyet devrindeki devrimler:

a) Siyasal, toplumsal, kültürel ve iktisadi alanlarda yapılan devrimler ve sonuçları hakkında toplu ve esaslı bilgiler.

b) Cumhuriyet devrindeki partiler.

12 — Atatürk'ün ölümü ve olay önünde Türk Ulusu ve dünya.

13 — İsmet İnönü'nün Reiscumhur seçilmesi, Türk Ulusunun devrim yolundaki ilerlemesi.

14 — İkinci Cihan Harbi başlamadan evvel Avrupa'ya toplu bir bakış;

15 — İkinci Cihan Harbini hazırlayan etmenler, Birinci Cihan Harbi ile İkinci Cihan Harbinin ilgisi ve mukayesesi;

16 — Türk Milletinin ve Cumhuriyet Hükümetinin İkinci Cihan Harbi başında ve içindeki durumu;

17 — Cumhuriyet Hükümetinin barışı sağlama ve dünya barışındaki rolü;

18 — Türk milletinin yurtda sulh, cihanda sulh prensibini gerçekleştirmek için yaptığı fedakârlıklar.

NOT: Bu son konular üzerinde öğrencilere çok esaslı bilgi verilmesi; Türk gençinin, milliyetçi, halkçı, devletçi, layık ve inkılapçı yetiştirilmesi için gerekli tedbirlerin alınması.

COĞRAFYA

Amaçlar:

1 — Öğrencilere; buldukları yakın çevreden başlayarak insan topluluklarının içinde doğup büyüdüğü tabiata ne suretle uyduklarını öğretmek, insanla yerküre arasındaki münasebetleri tanıtmak, insanların buldukları çevrelere esir kalmaya mahkûm olmadıklarını, bu çevrelerin

şartlarını daha iyi bir hayat için elverişli bir hale getirmek yeteneğinde bulduklarını telkin etmek.

2 — Türü ihtiyaçları giderme bakımından milletlerin üzerinde yaşadıkları veya idareleri altına aldıkları topraklardan faydalanma için kurdukları teşkilatın, koydukları emeğin ve bunların verimlerini öğrencilere inceleyerek onlara, birbirleriyle münasebette bulunan milletlerin durumlarını, bu milletlerin hayat standartlarını tanıtmak, milletlerin ortak menfaatlerini ve karşılıklı olarak birbirlerine bağlı ve muhtaç olduklarını gösteren konularını incelemek.

4 — Öğrencilere, her zaman karşılaşılabilecekleri türlü coğrafya olaylarını ve manzaralarını açık olarak tanıma, anlama ve okuma yeteneğini vermek.

5 — Türk yurdunu her gün biraz daha bayındır, verimli, zengin ve başka ülkeler arasında seçkin bir yer olarak görmek ülküsünü aşlamak.

Coğrafya öğretimi için saptanan bu amaçlar işlenirken, daima memleket bünyesini esas olarak almak, Türkiye'nin tabiat zenginliklerini tarım ve sanat verimlerini belirtmek, ulaşım ve taşıma imkân ve araçlarını incelemek ve Türkiye'nin yer-yüzündeki coğrafi konumunun önemini ve özelliğini göstermek, göz önünde bulundurulacaktır.

Direktifler:

1 — Öğrencilere, arada bir, araç olmaksızın gözlem alışkanlığını vermek; bu dersin metodunun temelini teşkil etmelidir. Bu ereğe varmak için:

a) Öğrenci; coğrafi olgu ve olayları gözlem maksadıyla sık sık dersane dışına çıkarılmalı; gezinti ve seyahatlere sevk edilmeli, bu sıralarda gözlem sonuçlarını yazmaya, resmetmeye, icabedenlerin hantallarını yapmağa, mümkün olan yerlerde fotoğraflarını çekmeğe alıştırmalıdır.

b) Öğrencilere; yakın yurdun, göğü, iklim olayları, ekonomik hayatı, bitki ve hayvanları, insanın türlü çalışmaları inceletilmeli ve bu incelemelerin sonuçları yazdırılmalıdır.

c) Öğrencilere, kum masasında veya havuzunda kumla; okul bahçesinde, toprakla veya kille

yerküresinin yüzey şekillerine, volkanların etkinliklerine veya özel araçlar ile güneş sisteminin hareketlerine dair işler ve deneyler yaptırılmalıdır.

2 — Coğrafya öğretimiyle ilgili konuların hepsini, araç olmaksızın gözleme tabi tutmak mümkün olmadığı için araçlı gözlemlere de yer vermek zoru vardır. Bu ereği gerçekleştirmek için:

a) Öğrencilere her türlü kroki, plan, harita ve atlasları kullanma, okuma basit ve ana çizgileriyle çizme yeteneği kazandırılmalıdır.

b) Öğrencilere; coğrafya dersinin konularıyla ilgili türlü resimlerden faydalanma yolları gösterilmelidir.

c) Öğrenci, ders konularının belli başlı vasıflarını belirten şematik resimleri, grafikleri ve piktoqramları okuyabilecek yetenekte yetiştirilmelidir.

3 — Coğrafya öğretiminin esaslarından biri de öğrencileri yaratıcı çalışmalara sevk etmek olmalıdır. Bu amacı gerçekleştirmek için:

a) Öğrencilere, coğrafi olayların ve görünümünün sebeplerini araştırmak, yapıcı imgelem hareketi getirerek işletmek imkân ve fırsatları verilmelidir.

b) Öğrenci, sık sık coğrafya konularıyla ilgili resimlerle, özel maksatlarla yapılmış hantalarla, güzel yazılarla, seyahatnamelerle temasa getirilmeli; bu suretle onların ufukları genişletilmelidir.

c) Öğrenci; kopya olmamak şartıyla, türlü hantaları çizebilecek, boş hantaları türlü konulara göre doldurup işleyecek, resimli hantalar yapabilecek, istatistiklerden faydalanarak karşılaştırmalı grafikler tertip ve resmedebilecek, önemli konuların kalın ve ana çizgileriyle ve icabında boyalı olarak resimlerini yapabilecek duruma getirilmelidir.

d) Öğrenci; türlü gereç kullanarak kabartma hantalar, tam müessesem modeller, engebe şekilleri yapabilecek melekelerle teşviz edilmelidir.

4 — Coğrafya öğretiminin esaslarından diğer biri de meteorolojik gözlem ve çalışmalardır. Bu amacın gerçekleştirilmesi için:

(Devamı 466 ncı sayıda)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KABARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	22	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31*	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİ.
YAT MÜDÜRLÜĞÜNE HER HAFTA
PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR.
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE
PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIKLA
RINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE
ALINACAK MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE
GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 10

29 ARALIK 1947

SAYI 466

YÖNETMELİKLER:

Tahim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 468

ÖZET:

Karar tarihi: 4/XII/1947

Ankara Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Şubesinde 1947-48 öğretim yılından itibaren ekli ders dağıtım cetveline göre öğretim yapılması hususunun Bakanlık Yüksek Makamının onamlarına sunulması kararlaştırıldı.

Uygundur
4/XII/1947
Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Sirel

K. Y.

Pedagoji Şubesi Ders Dağıtım Cetveli

DERSLER	I. Sınıf		II. Sınıf	
	I. Söm. s.	II. Söm. s.	I. Söm. s.	II. Söm. s.
Ruhbilim	2	2	—	—
Çocukluk ve Gençlik ruhbilimi	—	—	2	2
Eğitim ruhbilimi	2	2	2	2
Eğitilim tarihi	2	2	—	—
Genel öğretim metodu	2	2	1	1
Öğretimde ölçme tekniği	—	—	1	1
Özel öğretim metodu	4	4	4	4
Eğitim ve öğretim örgütü	2	2	—	—
Denetleme tekniği	—	—	2	2
(Felsefe)	1	1	—	—
Toplumbilim	1	1	1	1
Resim - İş - Yazı	4	4	2	2
Beden eğitimi ve uygulaması	—	—	—	2
Müzik	—	—	2	—
Kusurlu ve sakat çocukların eğitimi ve ruh sağlığı bilgisi	2	2	2	2
Yabancı dil	3	3	3	3
Yardımcı ders (Türkçe)	4	4	4	4
Seminer	—	—	2	—
	29	29	28	26

GENELGELER:

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 9/XII/1947

Sayı: 82/17203

ÖZET:

"Arıcılık Tekniği" adlı eser h.

2060

Tavukçuluk Enstitüsü Müdürü Tarih Rona ile

Asistan Melmet Göktuna tarafından yazılan "Arıcılık Tekniği" adlı eser Köy Enstitüsü öğrencileri için faydalı görülmüştür.

(Tarih Rona. Tavukçuluk Enstitüsü Müdürü - Ankara) adresinden 300 kuruş fiyatla temin edilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim

K. S.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 9/XII/1947

Sayı: 82/17:09

2061

ÖZET:

"Türk Yenilik Şiiri Antolojisi" adlı eser h.

Yaşar Nabi tarafından yayımlanan "Türk Yenilik Şiiri Antolojisi" adlı eserin tavsiyesi uygun görülmüştür.

Istanbul'da "Varlık Dergisi ve yayımları - Ankara caddesi 80/1" adresinden 109 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 13/XII/1947

Sayı: 82/17463

2062

ÖZET:

"Atomlar ve Yıldızlar" adlı eser h.

Pierre Rausseau'dan Talât Erben'in kalemiyle dilimize çevrilerek Üniversite kitabevi tarafından yayımlanan "Atomlar ve Yıldızlar" adlı eser öğrenciler için faydalı görülmüştür.

Istanbul'da Üniversite Kitabevi "Ankara Caddesi No. 96" adresinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ 8/XII/1947

Sayı: 51293/35715

2063

ÖZET:

Preventoryum ve Sanatoryuma gönderilen öğretmen ve öğrencilerin nüfus cüzdanlarını beraberlerinde götürmeleri h.

Preventoryum ve Sanatoryuma tedavi için gönderilen öğretmen ve öğrencilerin nüfus cüzdanlarını beraberlerinde götürmedikleri öğrenilmiştir. Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğünce istenilen bazı istatistik bilgilerinin verilebilmesi için nüfus cüzdanlarına ihtiyaç bulunduğundan bundan böyle Sanatoryum ve Preventoryuma tedavi için gönderilecek

öğretmen ve öğrencilerin nüfus cüzdanlarını da behemehal beraberlerinde götürmelerinin sağlanmasını rica ederim.

H. A.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

ORTA ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

26/XI/1947

Sayı: 52350/33975

ÖZET:

Basılı kâğıt ihtiyacı h.

2064

Lise, Orta okul, Öğretmen okulu Müdürlüklerine

Her öğretim yılı başında lise, orta okul ve öğretmen okullarının basılı kâğıt ihtiyacı Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce tesbit olunarak Millî Eğitim Basimevine ısmarlanmakta, basılan defterler ve kâğıtlar da Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğünce okullara dağıtılmaktadır. Yeteri kadar ödenek sağlanamadığından her yıl bütün defter ve kâğıtlar bastırılmamaktadır. Bazı okullar ihtiyaçlarının gönderilmesi için Millî Eğitim Basimevi veya Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüklerine yazı ile başvurmakta, ödenek nispetinde ihtiyaçların karşılanması işi Orta Öğretim Genel Müdürlüğünce izlenmekte olduğundan okul idarelerinde bu hususta Millî Eğitim Basimevi veya Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüklerine yazılmasına lüzum yoktur. İhtiyaçların Orta Öğretim Genel Müdürlüğüne bildirilmesini rica ederim.

H. A.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

ERKEK TEKNİK ÖĞRETİM MÜDÜRLÜĞÜ

28/XI/1947

Sayı: 29075

ÖZET:

Erkek Sanat ve Yapı Enstitüleriyle Erkek Orta ve yapı okullarının sınıf geçme ve bitirme imtihanları yönetmeliğinin bazı maddelerinin açıklanması h.

2065

Erkek Sanat ve Yapı Enstitüleriyle Erkek Orta Sanat Okulu Müdürlüklerine

Bazı okul müdürlüklerinin 456 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan erkek orta sanat, orta yapı okullarıyla erkek sanat ve yapı enstitülerinin sınıf geçme ve bitirme imtihanları yönetmeliğinin 35. maddesinin tatbikinde tereddüt ettikleri anlaşılmıştır.

Herhangi bir yanlışlığa meydan verilmemek için bu madde uygulanırken;

1 — 192 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 308 sayılı Talim ve Terbiye Dairesi kararı gereğince Arithmetik, Cebir, Geometri ve Trigonometri derslerinin gene matematik adı altında tek nota tabi tutulması,

2 — Eski yönetmelikte her biri iki ders gibi mütalâa edilen Türkçe ve Matematik derslerinin bundan böyle diğer dersler gibi ayrı birer ders olarak hesap edilmesini, rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.

F. Ü.

B. Kadırgan

405 sayılı Talim ve Terbiye Kararının devamı
465 inci sayıdan

a) Öğrenci, günlük meteorolojik olayları gözleme ve saptamaya alıştırmalıdır.

b) Öğrencilere, başka başka yıllarda ve türlü bölgelerde yapılmış meteorolojik gözlem sonuçlarını karşılaştırarak iklim şartları ve olayları hakkında genel görüşler kazandırılmalı ve bunların ilgili ders ve işleri bağlantıları açıklanmalıdır.

c) Öğrencilere; meteorolojik olaylarla ilgili halk inanış ve bilgileri incelettilerinde, bunların dayandığı deneylerden yer yer faydalanma gereği üzerine dikkatleri çekilmelidir.

5 — Her öğretim yılı başında coğrafya öğretmenleri, her sınıf için saptanan konuların aylara bölünmüş bir programını yapacak ve plana, aynı zamanda, sınıfların herbirine yapacağı coğrafya gezinti ve seyahatlerinin, sınıf dışı vereceği ödevlerin bir planını da ekleyecektir. Bu program ve planların birer nüshası enstitü idaresine verilecek ve asılları öğretmen tarafından özel bir dosyada saklanacaktır.

Coğrafya öğretiminde faydalanılacak araçlar:

1 — Enstitünün en uygun bir yerinde, her türlü hava gözlemlerini yapmaya elverişli ve devlet meteoroloji istasyonlarının "B" tipinde bir hava gözlem istasyonu kurulacaktır. Bu istasyonun gerek meteoroloji, gerek fenolojik gözlem ve kayıtları coğrafya ve tarım öğretmenlerinin ortaklaşa bakım ve sorumluları altında yönetmelikleri gereğince düzenli nobet tutularak üçten yukarı sınıflardan ödev alacak öğrenci postaları tarafından yapılacaktır. İstasyon, daha küçük sınıflar öğrencilerinin meteoroloji olaylarını gözlemelerine ve not etmelerine açık bulundurulacaktır. Her hafta sonunda, hava durumunu ve başlıca olaylarını göstermek üzere bültenler tanzim edilerek öğrencilerin görüp incelemesi için enstitünün belli yerlerinde bir hafta süre ile asılı bulundurulacaktır.

2 — Enstitünün bütün öğrencileri tarafından kolayca görülebilecek bir yerine, yatay durumda mermer veya betondan bir güneş saati yaptırılacak ve bunun oldukça kalın yapılacak dik ekseninden, gölgelerin günün başka başka saatlerinde doğrultularıyla uzalıp kısalmalarının kovuşturulması sağlanacaktır.

3 — Meteoroloji istasyonunun bir yerine rüzgâr doğrultusunu belli etmek üzere 4 yönü de aynı zamanda gösteren bir rüzgâr doğrultu fırıldığı (Giroscopies) konulacaktır.

4 — Enstitü bahçesinin uygun bir yerinde, öğrencilerin grup halinde çalışarak kabartma haritalar yapmasına elverişli ve kumu sık sık ele alıp değiştirecek bir kum havuzu ile gerekli dershanelerde birer kum masası bulundurulacaktır.

5 — Enstitünün uygun bir yerinde, bir teşhir çamekânı yaptırılacak ve bunun içinde, öğrencilerin coğrafya bilgilerini arttıracak, coğrafya olaylarına ilgilerini çekecek, altlarına gerekli açıklamalar ilâve olunarak kitap, dergi ve gazetelerden alınmış

resimlerle, kart postal veya fotoğraflar, haritalar, grafikler gibi yardımcı materyaller teşhir olunacaktır. Bu çamekânara konulan eşyaların sık sık değiştirilmesine de çalışılacaktır.

6 — Enstitüde, aşağıdaki haritalar ve yer küreler bulundurulacaktır:

a) Fiziki Türkiye hartası, 1: 800.000 ölçekli.
b) Tesviye eğri Türkiye hartası, 1: 800.000 ölçekli.

c) Türkiye orman ve yol haritaları;
d) Türkiye'nin idare bölümleri hartası; 1: 1.000.000 ölçekli,

e) Çevrenin ve bölgenin topografya haritaları ve özel haritaları.

f) Yüzlem küre haritaları;
g) Fiziksel, siyasal ve ekonomik kıta ve memleket haritaları;

h) Enlem, boylam derecelerini okumaya mahsus madenden bölümlü daireleri bulunan haritalar, yer küre paralelleri ve meridyenleri tebeşirle çizerek göstermek için siyah küre,

i) Güneşin, yerin ve ayın hareketlerini göstermeğe mahsus alet ve s. (Bu ders araçları için her enstitüde bir coğrafya odası ayrılmasına çalışılmalıdır).

7 — Plân ve harta yapma çalışmaları için, şu araçlar sağlanacaktır:

Pusula, ölçme şeridi, plânçete, kabarcıklı düzce, şahıslar, ölçme zinciri.

8 — Enstitü kitaplığında ve mümkün olan yerlerde, sınıf kitaplarında öğrencilerin daima başvurabileceği coğrafya konuları ile ilgili kitap ve yıllıklarla tafsilatlı ve ekonomik coğrafya için özel haritaları bulunan birkaç dünya atlası bulundurulacaktır.

9 — Kıta ve başlıca memleket haritalarının ana çizgilerini gösterir lâstikten yapılmış basma kalıpları (Linol üzerine de aynı kalıplar iş derslerinde öğrenciler tarafından yapılabilir.)

10 — Kitap ve dergideki resimleri de göstermeğe elverişli bir projeksiyon makinası. Coğrafya konuları ile ilgili resim ve cımlarla sabit filimler. (Bu maksatla eski kitap, gazete ve dergileri; öğrenci ve diğer öğretmenler yardımı ile coğrafi resimleri toplayıp konulara göre sınıflandırmak; bunları daima zenginleştirmek, öğrenciler tarafından gezinti ve seyahatlerde çekilecek veya elde edilecek veya enstitülerle, diğer okullar arasında yapılacak değişimlerle sağlanacak fotoğraf ve kart-postallarla zenginleştirmek ve bu suretle birkaç yıl içinde her türlü ihtiyaca cevap verir bir resim koleksiyonu elde etmek ülkü edilmelidir.

11 — Her enstitüde aşağıdaki şekilde öğrencilerin iş birliğiyle vücuda getirilecek koleksiyonlar tertip edilmeli; levha, resim ve haritalar vücuda getirilmelidir.
a) Çevrede yetişen ağaç tiplerinin herbirine ait ve türlü durumlarını gösteren resim, kesit ve ürünler. Bunların buldukları yerleri, orman çeşitleri ve alanları ile gösteren harta.
b) Şehirlerde yetişen her çeşit toprak ürünlerinin türlü evrelerinden toplanmış örnekler.
c) Çevrede bulunan başlıca külte örnekleri, maden örnekleri koleksiyonları.
d) Öğrenci çalışmalarıyla yapılan türlü konularda coğrafya olaylarını açığa yarar büyük coğrafya levhaları, grafikler, diyagramlar.

e) Öğrenci çalışmalarıyla yapılmış türlü konularda şematik haritalar.

12 — Enstitüler, ajans tebliğlerinde geçen coğrafya adlarını yerlerini öğrencilere harta ve atlaslarda buldurmak; siyasal değişiklikleri, tabii coğrafya olaylarını, ekonomik coğrafyayı ilgilendiren haberleri takibettirecek uzletlerinde düşündür-

mek ve konuşturmak suretiyle de radyolarından faydalanmalıdır.

Sınıf I. (Haftada 2 saat)

Genel ve yerel coğrafya bilgileri ve Asya coğrafyası. (Bu sınıfta, ilkökula öğrencilerin elde etmiş olduğu coğrafya bilgilerini tekrar suretiyle kuvvetlendirmek ve öğrencilerde, yukarıki sınıflarda görecekları coğrafya dersleri için, sağlam bir temel hazırlamak; daima göz önünde tutulmalıdır).

1 — Plân ve harta fikrinin genişletilmesi ve kuvvetlendirilmesi:

a) Öğrencinin yaşadığı binanın odalarından ve katlarından başlayarak bunların kaba kroki ve ölçülü planlarını okuyup ifadedirilmek.

b) Ölçek fikrini kuvvetlendirmek, türlü ölçeklerdeki planlar arasında karşılaştırmalar yapmak.

c) Türkiye duvar haritasındaki bütün işaretlerin ve renklerin neleri gösterdiklerini öğrenmek; bu haritalar üzerinde, bulunan yer ve çevreyi; memleketin başlıca şehir ve bölgelerini bir bakışta gösterecek kadar hartayı tamamlamak, enlem ve boylam daireleri ve bir yerin konumu hakkında bilgi edinmek.

d) Çevrenin 1: 25.000 ölçeğinde kaba taslak haritaları üzerinde komşu köylerin, kasaba ve şehirlerin durumları, bunları birbirine bağlayan yollar hakkında bilgi edinmek.

(Bu haritalar, dördüncü sınıf öğrencileri tarafından işbirliğiyle 1: 500.000 veya 1: 800.000 ölçeğinde tesviye eğri haritalardan büyütülerek yapılacaktır.)

e) Kum masasında veya havuzunda veya bahçede toprakla, küçük kümeler halinde el birliği ile veya tek başına enstitü dolaylarının, bölgenin, Anadolunun, kıtaların kabartma haritalarını yapmak.

f) Yüksek bir noktadan görülebilecek bir çevreyi incelemek ve görüleni, resim krokiisi halinde kâğıt üzerine çizmek.

2 — Yönleri tanımak, bulmak (Güneşle, pusula ile, cep saati ile, gece kutup yıldızı ile, gündüz açık havada, kapalı havada doğal işaretlerle)

3 — Enstitü bahçesindeki Güneş saatinin eksenine bakarak gölgelerin uzup kısalmasını takip etmek ve bunun mevsimlerle ilgili sebeplerini öğrenmek. Güneş saatine vakti bilmek ve basit bir güneş saati yapmak.

4 — Güneşin doğduğu ve battığı doğrultuları, doğuş ve batış saatlerini öğrencilere müşahade ettirerek bunlarla mevsimler arasındaki bağlantıları dikkatlerini çekmek.

5 — Yerkürenin hareketleri ve bu hareketlerin sonuçları:

a) Gece ile gündüzün olması, (gün)

b) Mevsimlerin meydana gelmesi (ay, yıl) (Gün dönmelerinde mevsimlerin oluşu hakkındaki bilgiler tekrar edilecektir)

c) Ayın güneşten ışık alması ve dünya etrafında dönmesi;

d) Güneş tutulması, ay tutulması;

6 — Gece yıldızları incelenmesi:

a) Öğrencilerin köylerinde tanıdıkları yıldızları buldurarak bunlar hakkında bilgilerini birleştirme ve yoklama. b) Büyük ve Küçük Ayır'yı, kutup yıldızını tanıma.

7 — Yeryüzü şekillerini ve olaylarını tanıma:

a) Enstitü dolaylarında, elverişli havalarda gezintiler yaparak çeşitli yeryüzü şekillerini kabil olduğu kadar yerlerinde görmek; bunları harta veya kroki üzerinde tesbit etmek. Bu maksatla bir akarsu yatağını, boyuncu takibetmek; sel yataklarını, derelerin oluşunu görmek. Vadi çeşitleri, birikinti konileri hakkında fikir edinmek. Tepeler ve

diğer engelleri yerlerinde görerek şekil ve genliklerini tanımak.

b) Toprağın oluşunu, yeryüzünde raslanan külte çeşitlerini, bunların vasıflarını, farklarını tanımak. Vücuda getirdikleri toprak çeşitleri ve farkları hakkında bilgi edinmek. Bitkisel toprak ile altındaki toprak veya külte tabakaları arasındaki bağlantıları incelemek.

c) Enstitü ve çevresinin ikliminin:

1) Şeklik,
2) Basınç ve rüzgârlar;
3) Yağışlar,

4) İklim tipi bakımından özelliklerini tanımak;

(Bu konuda tek tek veya gruplar halinde gözlemler yaptırılacak, kayıtlar tuturulacak, geçen yıllarda tutulan kayıtlarla, son sınıflar öğrencileri tarafından düzenle tutulan meteoroloji istasyonu kayıtları, Devlet Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün bülten ve yıllıkları arasındaki karşılaştırmalar yapılacaktır.)

d) Enstitü çevresinin yer altı ve yer üstü suları hakkında bilgi edinmek:

1) Kayular; çeşitleri, aynı mevsimlerde sularının azalıp çoğalması,

2) Kaynaklar, çeşmeleri, bunları besleyen sular,
3) Bentler ve barajlar,
4) Akarsular,

5) Göller.

(Denizle yakınlığı olan enstitülerde, denizin hareketlerine ve kıyı şekillerine ait gözlemler de yaptırılacaktır.)

8 — Çevrenin genel coğrafyasını öğrenmek:

a) Enstitü çevresinin bitki örtüsü:

1) Çayır veya istep,
2) Çalılık,
3) Orman,

4) Karışık bitki topluluğu,

b) Enstitü çevresindeki toprakların yetiştiği bitki ürünleri ve bunlarla öğrencinin köyünde yetişenler arasında karşılaştırmalar.

c) Bu bitkileri yetiştiren toprak türleri.

d) Enstitü çevresinde yetiştirilen bitki çeşitleri ile bunların yetiştirildikleri toprak türleri arasındaki münasebetlerin incelenmesi. Bunların, öğrencilerin köylerinde yetiştirilen bitki çeşitleri ve topraklarıyla karşılaştırılması.

e) Enstitüde, çevresinde ve öğrencilerin köylerinde kullanılan türlü ziraat alet ve usullerini incelemek ve bunları türlü yönlerden birbirleriyle karşılaştırmak. Verim bakımından değerlerini belirtmek.

f) Enstitü çevresinde ve öğrencilerin köylerinde bulunan değirmen çeşitleri, bunları çalıştıran kuvvetler ve verimleri arasında karşılaştırmalar.

g) Enstitüde ve çevresinde yapılan bahçecilik; meyva, çiçeklik ve bağcılık üzerinde incelemeler. Öğrencilerin köylerindeki bahçe ve bağlarla karşılaştırmalar. Bahçecilik ve bağcılıkta coğrafya şartları arasındaki bağlantıların belirtilmesi.

h) Enstitü çevresinde yaşayan ve yetiştirilen hayvan cins ve türleri; bunların miktarları, yaşama ve yetiştirilme şartları. Bunlarla çevrenin coğrafya şartları arasındaki bağlantılar üzerine gözlem ve incelemeler. Evcil hayvanlardan çevrede yaşayan insanların ne yollarda faydalandıkları. Çevrede taunan yabani hayvanlar. Bunlardan edilen fayda ve görülen zararlar.

i) Enstitü çevresindeki başlıca pazar yerleri. Buralarda satılan başlıca ürünler. Hayvanlar ve eşya. Bu pazarlara gelen halk; bu pazarlarla yakındaki diğer pazarlar arasındaki bağlantılar. Bu pazarlar arasında karşılaştırmalar. Çevrede kurulan panayırın incelenmesi.

j) Enstitüyü; çevresindeki köylere, başlıca

kasaba ve şehirlere bağlayan yolların incelenmesi. Kabataslak hartasının yapılması. Yolların geçtikleri yerler ve yapıları ile yeryüzü şekilleri ve başka coğrafya şartları arasındaki bağlantılar.

k) Enstitü çevresindeki köylerden bir kaçının incelenmesi. (Bu incelemelerde sınıfın bilgi ve görüş seviyesi göz önünde tutulmak üzere gerekli plânlar, öğretmen tarafından önceden hazırlanacaktır.)

l) Enstitü çevresindeki köylerde ve pazarlarda yapılan ve satılan eşyadan başlayarak çevrenin başlıca küçük el sanatları ile sanayi hayatı üzerinde incelemeler: (Tuğla ve kiremit ocağı veya fabrikası. Besin maddeleri hazırlayan imalâtخانه veya fabrikalar, el tezgâhları ve dokumacılık, dericilik gibi konularla çevrede raslanan bunlara benzer küçük ve büyük sanayi ile bunların burada kurulup gelişmesi sebebi üzerinde çalışılacaktır.)

m) Civardaki kasaba ve şehirlerden bir kaçında gezintiler. (Plânı, öğretmen tarafından hazırlanacaktır)

9 — Dünya hakkında toplu bilgiler:

a) Kıtalar (konumları, yüz ölçümleri, birbirleriyle bağlantıları ve özellikleri. Başlıca yüzey şekilleri).

b) Denizler ve okyanuslar (kısaca).

10 — Asya kıtası:

a) Asya kıtasına toplu bir bakış. Yüzey şekilleri, iklimi ve bitki toplulukları. Önemli akar suları. Nüfus ve dağılışı. Siyasal bölünüşü.

b) Türklerin eski yurdu: Orta asya, Çin, Japonya, Hindistan, İran, Irak, Suriye ve Lüblan'ın doğal, siyasal, beseri ve ekonomik durumları incelenmektedir.

Sınıf II. (Haftada 2 saat)

AVRUPA COĞRAFYASI:

(Bu sınıfta aşağıdaki plân göz önünde bulundurularak Türkiye ile olan yakınlıkları, ekonomik ve kültürel bağlantıları bakımından komşu hükümetler ve büyük devletlerin adları gösterilenler hakkında öğrencilere bilgi verilecektir.)

İNCELEME PLANI:

I. Coğrafi şartlar:

A. Yer:
a) Enlem ve boylam. b) Etraftaki denizlerle komşu kıtalar ve memleketlerle münasebetleri:

B. Yeryüzü:
a) Toprağın; insanın yaşama tarzına etkisi.

b) İnsanın toprak üzerinde yaptığı değişiklikler.

C. Suların akışı:
a) Akışın yeryüzüne etkisi. b) Yeryüzünün; akışların şeklini tayin etmesi.

D. İklim:
a) Şeklik. b) Yağışlar. c) Başlıca rüzgârlar.

d) Deniz akıntıları. (Eğer varsa)

II. Siyasal durum:
A. Bugünkü idare bölümleri, tabii ve suni sınırlar.

B. Genişleme ve son durum.

C. Hükümet şekli ve idare tarzı.

III. Urransal ve ekonomik şartlar:
A. Tabii kaynaklar ve ürünler,

B. Endüstri:
a) Genel kaynaklara dayanan, b) Dışardan getirilen ham maddelere dayanan.

C. Ticaret ve taşıma.

D. Pazarlar.

IV. Toplumsal hayat:
A. Tarih.

B. Millî ülküler ve istekler.

C. Irk; nitelikleri ve özellikleri, Dil.

D. Bilim ve keşifler;
E. Eğitim hayatı ve kurumları;
İncelencek devletler:

1 — Bulgaristan; 2 — Yunanistan, 3 — Yugoslavya, 4 — Rumanya, 5 — Macaristan, 6 — Sovyetler Birliği, 7 — Çekoslovakya, 8 — Polonya, 9 — Almanya, 10 — İtalya, 11 — İngiltere, 12 — İsveç, 13 — Norveç, 14 — Finlandiya, 15 — Danimarka, 16 — Belçika, 17 — Felemenk, 18 — İspanya, 19 — Portekiz.

NOT: 1) Sömürge sahibi devletler incelenirken, bunların sömürge ve tarımsalari ile dominyonlar haline gelmiş eski sömürgeleri de tanıtılacak; gerekli hususları inceleneyecektir.

2) Coğrafya şartları Türkiyeye benziyen veya yakın olan memleketler incelenirken, buralarda ilerlemiş köy ve tarım hayatının gelişmesiyle coğrafi şartlar arasındaki bağlantılar belirtilerek aynı imkânlardan memleketimizde de çabuk faydalanma istekleri beslenecektir.

Plân ve harta bilgisi:

1 — Öğrencilere kendi evinin plânını, evi civarının ve köyünün krokisini, köyünün ve çevresinin kaba taslak bir hartasını çizdirmek.

2 — İnceledikleri memleketlerin türlü bakımından şematik haritalarını çizdirmek ve ana çizgileri önceden hazırlanmış harta kalıplarından faydalanılarak türlü konularda haritalarını işlemek.

3 — Her çeşit coğrafya haritalarını kullanma tarzlarını öğretmek; gördüğü her hartanın ölçeğini, izdüşüm usulünün esaslarını, boylam daireleri başlangıcı, derinlik ve yüksekliklerin gösterilmesi tarzını ve oranlarını, renklerin, işaretlerin neleri göstermek üzere kullanıldıklarını iyice belletmek; kürelerin kullanılması tarzını öğretmek.

Sınıf III. (Haftada 1 saat)

Amerika, Afrika, Avusturalya ve Kutuplar coğrafyası.

I. Afrika kıtasına toplu bir bakış:

Afrikanın öteki kıtalarla konum ve ölçüm bakımından karşılaştırılması. Afrikanın yüzey şekilleri, iklim ve bitki toplulukları. Zenginlik kaynakları, başlıca tarım, maden ve endüstri kaynakları; nüfus dağılışı, siyasî bölünüşü, sömürgeler:

a) Mısır.
b) Atlas ülkeleri.

c) Güney Afrika birliği.

(Bu ülkelerin doğal, siyasî, beseri ve ekonomik durumları inceleneyecek.)

II. Amerika kıtasına toplu bir bakış:

Kuzey ve güney Amerika: (Diğer kıtalarla, konum ve büyüklük bakımından karşılaştırılacak. Yüzey şekilleri, iklim, bitki toplulukları, önemli akar suları, zenginlik kaynakları; tarım, maden, endüstri, nüfus, yerleşme konuları inceleneyecek.)

a) Amerika Birleşik Devletleri,
b) Kanada,

c) Brezilya,

d) Arjantin ülkelerinin doğal, siyasî, beseri ve ekonomik durumları inceleneyecektir.

III. Okyanuslar ve Avusturalya'ya toplu bir bakış:

a) Avusturalya,
b) Yeni Zelânda.

IV. Kutuplar ve geçitler hakkında genel bilgi.

GENEL COĞRAFYA

Sınıf IV. (Haftada 1 saat)

1 — Yer hakkında toplu bilgiler:
a) Uzayda yer. Yerin şekli, hoyutları, hare-

ketleri, b) Enlem ve boylam, c) Yerin oluşumu ve yapısı, ç) Yerin üzerinde kara ve denizlerin dağılışı.

2 — Atmosfer:

a) Atmosferin bileşimi, atmosferin bileşimine giren maddelerin hava fizikinde başlıca rolleri, sıcaklık farklarını yapan etkiler, c) Sıcaklığın yer yüzünde dağılışı, d) Basınç ve rüzgârlar: Basınç ve rüzgârların küre üzerinde dağılışı, e) Nem ve yağış: Sıcaklık, nem ve yağış arasındaki fiziki bağlantılar, Yağışın sebep ve türleri, Yağışın yer yüzünde dağılışı, f) İklim nedir? Başlıca iklim tipleri, g) Genel iklim şartları içerisinde Türkiye ikliminin yeri ve özellikleri.

3 — Denizler:

a) Okyanuslar ve denizler, b) Denizaltı topografyası, c) Deniz suyunun tuzluluğu ve sıcaklığı, d) Denizlerde hareketler: Dalgalar, akıntılar, gel git, denizlerde hayat.

4 — Karalar:

A. Yer kabuğunun yapısı, Kültürler: Başlıca kültür tipleri.

B. Engebeliğin oluşum ve evrimi:

a) İç etmenler: Kıvrımlar, kırılmalar ve bunları meydana getiren hareketler, Yer sarsıntıları, volkanizma ve neticeleri;

b) Dış etmenler: Akarsular, Bir akarsu nasıl meydana gelir? (sazan sular, kaynaklar, seller ve nehirler), Akarsuların rejimi, rejim üzerine etki yapan sebepler, Akarsuların aşındırması, Vadi oluşumu; vadi tipleri, bir akarsuyun yatağı boyunca görülen birikinti şekilleri.

c) Yeraltı suları ve karakteristik şekiller, d) Göller hakkında basit bilgiler, Akarsuların başka aşındırma etmenleri: Buzul aşındırması ve şekilleri, Rüzgâr aşındırması ve şekilleri, Deniz aşındırması, ve şekilleri.

5 — Başlıca engebe tipleri:

a) Dağlar, yaylalar, ovalar ve bunların yer yüzünde dağılışı.

b) Türkiye'nin yer yüzü şekillerindeki özellikleri.

6 — Biyocoğrafya:

a) Başlıca bitki ve hayvan toplulukları ve bunlara etki yapan etmenler, b) Yer yüzünde bitki ve hayvanların dağılışı ve bu arada Türkiye'nin düzeyi ve bitişimin özellikleri.

7 — Yer yüzünde insan:

a) Irklar, diller, dinlerin yapılışı hakkında kısa bilgiler, b) Nüfus: İnsanın yer yüzünde dağılışı, az ve çok kalabalık bölgeler, nüfus hareketleri, çeşitli insan gruplarında hayat tarzı, Türkiye'de hayat ve nüfus.

8 — Yer yüzünde coğrafi bölgeler ve ekonomik çalışmaları:

a) Tarımsal üretim,

b) Bütün endüstri alanları,

Bu iki madde, aşağıdaki bölgelere göre ve Türkiye'nin özel yeri ve şartları belirtilerek kısaca incelenilecektir:

A. Tropikal kuşak: a) Sürekli olarak nemli tropikal bölge; b) Kurak mevsimli tropikal bölge.

B. Astropikal kuşak: a) Akdeniz bölgesi, b) Kurak astropikal bölge; c) Muson bölgesi.

C. Orta kuşak: a) Okyanus tipi; b) Karasal tip.

D. Soğuk kuşak.

9 — Plân ve harta bilgisi.

Sınıf V. (Haftada 1 saat)

MEMLEKET COĞRAFYASI:

1 — Enstitü çevresinin ve bölgesinin plân ve kesime eğitici topografya hartaları üzerinde çalışmaları.

2 — Çeşit Türkiye hartalarının ve bunlar üzerinde enstitünün içinde bulunduğu coğrafya bölgesinin özelliklerini tanıma.

3 — Enstitü merkezini ve Türkiye'nin coğrafya konumları; bölgenin ve Türkiye'nin sınırları, yüzölçümleri; (Türkiye'nin öteki coğrafya bölgeleriyle bulunulan bölge arasında bu bakımdan karşılaştırmalar.)

4 — Enstitü çevresinden ve bölgesinden başlayarak Türkiye'nin yüzey şekilleri, denizleri ve kıyıları; memleket topraklarının ekim alanı, çayırılık, yaylak, orman, bağ bahçe ve verimsiz yerler olmak bakımından durumları; bölgede ve Türkiye'de yüz ölçümü oranları; bu yerlerle yüzey şekilleri ve yerin oluşumu arasındaki bağlantılar.

5 — Bölgenin yağış ve hava durumu hakkındaki gözlem ve bilgilerden faydalanarak suretiyle çevrenin, bölgenin ve Türkiye'nin özel ve genel iklim şartları; sıcaklık derecesi, basınç şartları ve rüzgârlar.

6 — Türkiye'nin iklim bölgelerine ve bitki örtüsüne toplu bir bakış.

7 — Çevrede ve bölgede yapılan gözlem ve incelemelere dayanarak bölgenin ve Türkiye'nin yer altı ve yer üstü suları; akınlarının açık ve kapalı havzaları, göller, su'nı sulama ve önemi, Türkiye'nin su işleri programı.

8 — Enstitü çevresinde ve bölgesinde uygulanan usuller ve ekilen çeşitler üzerinde gözlemler ve incelemeler yaparak bölgenin ve Türkiye'nin tarım hayatını tanıma, Bahçecilik, bağcılık, büyük çiftlikler ve Devlet Tarım İşletmeleri, Tarım Kurumları, Tarımsal Donatım Kurumu, Tohum İslah İstasyonu, ve silo gibi topraktan ürüne alına ile ilgili çalışmalar ve kurumlar hakkında bilgi edinme ve incelemeler.

9 — Enstitü çevresinde ve bölgesinde yetişenlerden başlayarak memleketin her çeşit tarım işleri ve toprak ürünleri ve bunlarla coğrafi çevre ve şartlar arasındaki bağlantılarını incelemesi. (Türkiye istatistik yıllığı, tarla ürünleri ve tarım istatistikleri yıllıkları üzerinde çalışmalar. İncelenen konuların harta, grafik ve başka şekilde ifade edilmesini.)

NOT: Başlıca su maddelerinin tarım coğrafyaları öğretilecektir:

a) Tahıl: Buğday, arpa, mısır, çavdar, yulaf, pirinç, darı, kuzuymı vesaire, b) Sebze: Baklagiller, patates, başka yerel sebzeler; seker bitkileri; c) Dokuma bitkileri: Pamuk, keten ve kenevir, d) Yağ çıkarılan bitkiler: Zeytin ve haşhaş, susam, tütün, e) Meyva ve ağaçları: üzüm bağları; incir, fındık, portakal ve benzerleri.

10 — Enstitü çevre ve bölgesinde bulunan başlıca ormanları ve bunlardaki ağaç çeşitlerinin, memleket içinde yayılışlarını tanıma ve inceleme.

Ormanlarımızdan faydalanma: Kereste, odun ve kömür, Orman işletmecileri ve koruma teşkilatı.

11 — Enstitü çevre ve bölgesindeki usullerden ve şekillerden başlayarak Türkiye'de hayvancılık: Sığır, at, koyun ve keçi; kümes hayvanları; arıcılık ve ipekböcekçiliği; deniz hayvanları ve her çeşit hayvan ürünleri.

12 — Türkiye'de av ve kürk hayvanları.

13 — Türkiye'de hayvan ırkının islahı için devletçe yapılan işler. Hayvan enstitüleri, istasyonları ve haralar. Hayvan servetimci (Türkiye hayvan istatistikleri üzerinde çalışmalar.)

14 — Enstitü çevresinin ve bölgesinin nüfus yoğunluğu ve yerleşme şekilleri üzerinde gözlem ve incelemeler. Bölgenin başlıca şehir ve kasabaları; önemleri ve özellikleri ve nüfusları. Türkiye'nin başlıca şehirleri, yerleri, önemleri, özellik-

leri, nüfusları ve birbirleriyle bağlantıları hakkında bilgiler.

15 — Türkiye'de nüfusun yayılışı, köyler ve diğer meskün yerler; iskân tarzları ve meskenler. Bunlarla coğrafi şartlar ve çevre arasındaki bağlantılar. Türkiye nüfusunun artışı.

16 — Türkiye'de sağlık durumu ve teşkilatı; yerel hastahaneler ve bunlarla savas.

17 — Enstitü çevre ve bölgesinden başlayarak memleketteki kültür durumunun incelenmesi. Türkiye'de türlü dereceden ve türden okulların yayılışı, okullar dışındaki kültür kurumları. (Halkevleri ve odaları, kütüphaneler, spor kulüpleri.)

18 — Türkiye'nin idare bölümleri:

a) Valilikler,

b) Enstitü bölgesinin diğer idare bölümleri.

19 — Bulunulan merkez ve bölgeden başlayarak Türkiye'nin taşıma ve ulaşım araçları (Başlıca kara, deniz ve hava yollarını). Önemli merkezler, birbirleriyle bağlantıları, türlü yol ve liman işletmelerimiz ve programlarımız.)

20 — Enstitü çevre veya bölgesinde bulunan başlıca maden servetini, işliyen madenleri, bunların verimleri ve memleket veya cihan endüstrisi bakımından değerleri. (Demir, bakır, krom, kurşun, çinko, zımpara, amiyant ve benzerleri.)

21 — Enstitü çevre veya bölgesinde bulunan başlıca enerji kaynaklarını tanıma ve inceleme:

a) Yakıtlar: Maden kömürü ve kok, üretimi; linyit,

b) Akaryakıt: Petrol.

c) Su kuvveti ve elektrik işleri: (Bu günkü durum, imkânlar, hazırlıklar ve projeler hakkında bilgi.)

22 — Enstitü çevre veya bölgesinden başlayarak Türkiye'de türlü küçük el sanatlarının bugünkü durumları. Bu sanatların ham madde kaynakları, coğrafi çevre ve şartlarla arasındaki bağlantılar. Küçük el sanatlarından köylerde gelişmesi gereken alanların üzerinde incelemeler.

23 — Enstitü çevre veya bölgesinde bulunan başlıca büyük endüstrinin incelenmesi:

a) Ham maddelerini tarımdan alan endüstriler: Değirmencilik, bitkisel yağlar ve sabunculuk, süt sanayi, şeker, ispirto, tütün sanayi, konservesicilik, dokuma endüstrisi: (panuklu, yünlü dokumalar, halıcılık, kendircilik, ipekliler), Dericilik.

b) Maden endüstrisi,

c) Kimya endüstrisi,

d) Ham maddesi odun olan endüstri.

e) Seramik ve cam endüstrisi.

24 — Enstitü çevre ve bölgesinden başlayarak memleketi iç ticaret hayatı, başlıca pazar yerleri ve ticaret merkezleri, sergiler, panayır, buralarda satılan başlıca maddeler ve bunların üretim alanları. Bu ticaret merkezleri arasında bağlantılar, bunların coğrafya çevre ve şartlarıyla ilişkileri.

25 — Dış Ticaretimiz: Türkiye'nin aldığı yapılmış esva, dokumalar ve ipçikler, makineler, kimya maddeleri, endüstriye gerekli ham maddeler (demir ve çelik, bakır, çinko, kalay gibi maddeler), kauçuk, işlenmiş deri, kereste, yakıtlar). Yiyecek maddeleri.

Türkiye'nin sattıkları: a) Toprak ürünleri: (Tütün, meyvalar, tahıl ve kuru sebzeler, pamuk, ayaon, meşe palamudu, miyanköktü, kiret zambkı, susam, keten tohumu, kereste); b) Hayvan ürünleri: (Yün, tiftik, keçi kılı ve ipek, canlı hayvan, yumurta, balık deri, bahırsaklı); c) Madenler: (Krom, maden kömürü, kursun, çinko, bakır); d) Yanlış maddeler: (Halı, şıra, zeytinyağı ve ispirto, lu içkiler).

26 — En çok alış verişte bulunduğu memleketler. Başlıca ihalat ve ihracat merkezlerimiz ve yollarımız.

27 — Plân ve harta bilgisi:

a) Plân ve harta yapmanın esasları, harta çeşitleri. İzdüşüm usulleri. (Genişletilerek tekrar)

b) Topografya hartası üzerinde çalışmalar. Hartayı yönlene koymak, işaretlerini tanıma. Topografya hartasının ifadelediği yereği harta üzerinde okumak.

c) Belli bir yerin türlü ölçekte kroki veya hartasını çıkarmak.

d) Bir hartayı belli ölçekte büyültmek ve küçültmek, bilhassa daha küçük sınıflar öğretimi için lüzumlu bulunan enstitü çevre ve bölge hartalarının bu suretle teminine çalışacaktır.

e) Türlü şekilde kabartma harta yapmak usullerini öğrenerek enstitü çevre ve bölgesinin kabartma hartalarını yapmak.

YURTTAŞLIK BİLGİSİ

Amaçlar:

1 — Öğrencilere: Ulusal devletin kuruluş şeklini, hükümet organını görevlerini, vatandaşlık devleti, devletin vatandaş arasındaki karşılıklı ödevlerini öğretmek, vatandaşlık bilgilere kazandırmak.

2 — Bu bilgileri elde etmiş olan öğrenciyi; aile, okul, köy ve şehir hayatının türlü alanlarında gerekli gözlem ve incelemeleri yaptırmak suretiyle vatandaşlık haklarını, ödevlerini ve sorumluluklarını öğrenmek, öğrenciyi; bu haklardan faydalanabilecek, ödevleri eksiksiz bir şekilde yapabilecek, sorumlulukları duyabilecek duruma getirmektir.

Sınıf II. (Haftada 1 saat)

I. Millet:

a) Milletimiz; diğer milletler, b) Milleti vücuda getiren öğeler.

II. Devlet:

a) Devleti vücuda getiren öğeler; Devlet, vatan, b) Devlet şekilleri: Monarşi, oligarşi, demokrasi, c) Devlette 3 önemli kuvvet: Yasama, yürütme ve yargı kuvveti, d) Eski Yunanlılarda, Romalılarda, eski Türklerde demokrasi, e) Yeni demokrasi anlayışı.

III. Cumhuriyetimiz:

a) Osmanlı saltanatının çökmesi, Sevr antlaşması, b) Saltanatın kaldırılması, c) Lozan antlaşması, d) Cumhuriyetin ilanı, e) Cumhuriyete bağlılığımız, f) Anayasamız ve Cumhuriyetin ana vasıfları.

IV. Haklarımız:

a) Hak ve ödev. Hakkı koruyan devlettir, b) Yasama hakkı, c) Erkinlik: Erkinliğin türlü şekilleri: Şahıs ve mesken dokunulmazlığı, seyahat erkinliği, çalışma ve mülk iyle ilgili erkinliği, Bulun erkinliği, söyleme ve yazma erkinliği, Toplanma ve şirket erkinliği, Okuma erkinliği, d) Erkinliğin sınırlanması, e) Sıkıyönetim.

V. Demokraside eşitliğin görüldüğü alanlar:

a) Şikâyet hakkı.

VI. Ödevlerimiz: Vatandaşların devlete karşı ödevleri:

A. Seçim:

1 — Demokraside hükümet şekilleri: a) Halkın kendisini doğrudan doğruya idare ettiği hükümet şekli, b) Halkın kendisini hem doğrudan doğruya, hem temsilcileri ile idare ettiği hükümet şekli, c) Temsili hükümet şekli. Seçim heyet. Seçim bir hak ve ödevdir. Memleketimizde milletvekili seçmek ve seçilmek için gereken şartlar. Seçim süresi. Milletvekili seçimi için yapılan işler.

B. Vergi:

1 — Vergilerin türleri: a) Vastalı ve vastasız vergiler, b) Bu vergilerin fayda ve sakıncaları, c) Vergi kuralları, d) Verginin konma şekilleri. Dağıtım suretiyle konan vergiler. Oranlı vergiler, e) Memleketimizdeki vergiler (Arazi, sayım, kazanç vergisi ve Belediye resimleri üzerinde bilgi).

C. Askerlik ödevi ve önemi:

1 — Kendimize karşı ödevlerimiz: a) Yasamak ödevi, b) Vücuda muza korumak ödevi, c) Rubel hayatımıza ait ödevler.

2 — Ailemize karşı ödevlerimiz: a) Büyüklere karşı ödevler, b) Kardeşlere karşı ödevler, c) Karı-kocanın karşılıklı ödevleri, d) Çocuklara karşı ödevler.

3 — İnsanlığa karşı ödevlerimiz: a) İş bölümü ve bağlılık, b) Çalışma ve meslek, c) Toplumsal yardım, d) Başkalarının haklarına saygı, e) Birbirimize karşı iyilik ödevimiz, nezaket ve samimiyet borcumuz, f) İyi örnek olmak ödevimiz.

TÜRK AHLAKININ TOPLUMSAL VE KİŞSEL İLKELERİNİN BASILICALARI

1 — Türk yurdu, varlığımızın temelidir. Her şeyimizi feda ederek Cumhuriyetimizi, bağımsızlığımızı korumak en büyük ödevimizdir. Millî bağımsızlığa dayanmayan hayat; Türk için ölümden beterdir.

2 — Yurdunu seven Türk, memleket için faydalı bir iş tutar ve o meslekte en ileri olmağa çalışır. Tuttuğu işi seve seve, titizlikle, metotla, tam zamanında, usunmadan yapar ve yarım bırakmaz! Çalışmak; en büyük saadet kaynağıdır. Tembellik; toplum ve bireyler için felâketdir.

3 — Yurdun varlığının devamı için yapılması gereken birçok işler vardır. Bunların herbirini iyi ve namusıyla yapan her kişi, aynı derecede saygıya değer.

4 — Yapılan bir işin başkalarına zararı dokunmamasına dikkat etmek şarttır. Başkalarının yaptığı işleri; şahsî duygulardan sıyrılarak değerlendirmek gerekir. Her olayda iyi ve doğruyu görmek; Türkün artımlarındanandır.

5 — Bir ödev, ancak tutulan iş, tamamladığı zaman biter. Onu, herhangi bir bahane ile yapmamak veya eksik yapmak, başka birinin üzerine yüklemek; doğru değildir.

6 — Kendi şahsî faydalarını topluluğun menfaatinden üstün tutanların kurdukları cemiyetler, daima yıkılmıştır.

7 — Türk çocuğu, gerçeği olduğu gibi görür. Her yerde, her iste, her zaman doğruluktan ve samimilikten ayrılmaz. Başkalarının da ayrılmamasına meydan vermez. Doğru ve iyi bildiğini yerinde, çekinmeden söyler.

8 — Gösteriş ve sarlatanlık, birey ve toplum için öldürücüdür.

9 — Gerçeği candan sevmek, onu daima aramak ve ona gitmek, en büyük başarı ve kesiflerin kaynağıdır.

10 — Adalet, toplumsal doğruluğun en güzel deyimidir, ve insanlar için azık kadar gereklidir.

11 — Doğru emirlere uymak, düzene ve disipline bağlılık; en büyük başarı sırrıdır.

12 — Aile, cemiyetin çekirdeğidir. Aileve maddi ve mânevî zarar getirebilecek her türlü hareket, topluma ve insanlığa karşı en büyük suçtur.

13 — Herkesin sahlığını koruması, tabiatın verdiği bir ödevdir. Beden, zihin ve esva temizliği; bunun ilk şartlarıdır. Sağlam kafa, sağlam vücutta olur. Vücutta kuvvetlendirilecek ve güçleştirilecek hareketleri yapmak gerekir.

14 — Kısa bir zaman için zevk veren zehir-

leri kullananlar, hem kendi hayatlarını tehlikeye koyarlar, hastalığa yol açarlar; hem de toplumun ve cemiyetlerinin soynlaştırılır.

15 — Başkalarının başarısında zevinmeye kendimizi alıştırmalıyız. Kıskançlık, adliğin en ağatmaz delilidir. Yalnız, başarı zösterilerden daha iyisini yapmağa çalışmak; tabii bir ilimleme kaynağıdır. Birbirine yardım edenler ve iyil şii anenler hep birden yükselirler.

16 — Nefse hâkimiyet, her türlü erdem temelidir. Öfkeyi çekmek gecirmek ve âkinin etkisine kapılmamak; olgunluğun en güzel ilimetiştir. Kin ve hınc, insanı öldürür.

17 — Kibir, küçüklüktür. Ahlaklı adam, kendini olduğundan fazla görmez.

18 — Söylenilen dinlemek, başkalarının imajlarına saygı göstermek, yapılan yerinde tenkitleri hoş görmek; toplumsal bir ödevdir.

19 — Başkaları ile eğlenmek, dedikodu yapmak; ahlakca düşünlüktür.

20 — Öz saygısız, daha bilgili ve erdemli olmakla memnun olmeye alışmalıyız. Bu; bir büyük saadet kaynağıdır. Geleceği düşünmek ve gereken tedbirleri almak lâzımdır.

21 — Estetik zevk, ahlak duygusunun yardımıdır.

22 — Lüks ve israf, birey ve topluluk için yaktır. Yapıcılık; tutum ve artırma ile olur. Cömertlik ne kadar iyi ise, cimrilik o kadar fenadır.

23 — Merhamet ve sefakat; insanlığın yüksek vasıflarındanandır; ve insanları birbirleriyle bağlayan bir kuvvettir.

Sınıf III. (Haftada 1 saat)

I. Anayasa:

a) Tanımı: Anayasa, bütün kameralardan üstündür. b) Anayasada nasıl değişiklik yapılır? c) Anayasanın asla değiştirilmeyecek maddesi, d) Anayasamız nasıl doğdu, e) Meclisîyet devri, f) Büyük Millet Meclisi Hükümeti devri; Cumhuriyet devri, g) Anayasamızın ana vasıfları.

II. Büyük Millet Meclisi:

a) Meclisin başlıca ödevleri: Kanun yapmak ödevi, hükümeti kurma ödevi, hükümeti denetleme ödevi, b) Büyük Millet Meclisinin teşkilatı ve ne suretle çalıştığı.

III. Kanun:

a) Tanım ve mahiyeti, kanun teklif ve müzakere, b) Kanunlarda müsterek bazı şekiller, c) Kanun tasarı, d) Kanuna itaat, ödevimizdir.

IV. Bütçe:

a) Tanımı, b) Bütçenin hazırlanması, c) Sayıştay ve ödevleri.

V. Meclisin, hükümeti kurma ödevi. Bakanlar kurulunun kurulması.

VI. Milletvekillerinin hükümeti denetleme ödevleri:

a) Denetleme şekilleri: Soru, gensoru, meclis soruşturması, b) Yüce Divan.

VII. İcra ödev ve yetkisi:

a) Cumhuriyet Başkanı: Ödev ve yetkileri, sorumluluğu, b) Cumhuriyet başkanı makamının boşalması.

VIII. Bakanlar kurulu:

a) Tanımı, b) Başbakan: Başbakanın sorumluluğu, c) Bakanlar, d) Hükümetin sorumluluğu: Siyasal, cezai, askeri sorumluluklar, e) Tüzükler, yönetmelikler, kararname, f) Yürütme.

IX. İcra ödevinde teşkilat: a) Cumhuriyet başkanı dairesi teşkilatı, b) Bakanlıklarda birbirlerine benzeyen teşkilat, c) Başbakanlık teşkilatı; d) Danıştay, Vakıflar Genel Müdürlüğü, e) Diyanet İşleri Başkanlığı, f) İstatistik Genel Müdürlüğü, g) Devlet Meteoroloji Genel Müdürlüğü, h) Basın

Yayın Genel Müdürlüğü. i) Umumi murakabe heyeti.

X. Bakanlıklar:

1 — Adalet Bakanlığı:

a) Ödevleri. b) Mahkemeler. c) Mahkemelerin türleri: Sulh, asliye, ağır ceza mahkemeleri. d) Suçlar, af, cezaların ertelenmesi, cezayı hafifleten ve ağırlaştırılan sebepler. e) Yargıtay ve mahkeme kararlarının temyizi.

2 — Milli Savunma Bakanlığı:

Bakanlığın ödevi: a) Barış zamanında. b) Harp zamanında ödevi.

3 — İçişleri Bakanlığı:

Bakanlığın ödevi: a) Emniyet, Nüfus Genel Müdürlükleri, Jandarma Genel Komutanlığı b) İdari teşkilatımız: İl, Valinin ödevleri, İl teşkilatı, ve memurlar. İçerler: Memurları; İncekarlar ve köy ihtiyar heyetleri. c) İllerin özel idaresi: Genel müclis; ödevleri, il daimi encümeni, özel idareler; bütçeleri. d) Belediyeler: Ödevleri; belediye idaresi ve medisi; belediye seçimleri; seçim encümeni. Belediye başkanının seçimi; belediye meclisinin toplanması; belediye seçimlerinin önemi, belediye bütçesi, belediye encümeni, encümenin ödevleri.

4 — Dış İşleri Bakanlığı: a) Tanımı, Bakanlığın ödevi. b) Memleket dışındaki teşkilatı, konsolosluk ve elçilikler. c) Memleketimizde yabancı devletler elçileri.

5 — Maliye Bakanlığı:

a) Maliye işleri. b) Bakanlığın ödevleri.

6 — Milli Eğitim Bakanlığı:

a) Milli Eğitim işleri. b) Bakanlığın ödevleri. c) Öğretim dereceleri ve Milli Eğitim teşkilatı. d) Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü.

7 — Bayındırlık Bakanlığı:

a) Bayındırlık işleri. b) Bakanlığın ödevleri.

8 — Ekonomi Bakanlığı:

a) Ekonomik işler. b) Bakanlığın ödevleri.

9 — Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı:

a) Bakanlığın ödevi. b) Sağlık işleri; sağlık için savas. c) Yardım işleri.

10 — Gümrük ve Tekel Bakanlığı:

a) Gümrük işleri. b) Gümrüklerin faydaları.

c) Tekel işleri.

11 — Tarım Bakanlığı:

a) Tarım işleri. b) Bakanlığın ödevleri.

12 — Ulaştırma Bakanlığı:

a) Ulaştırma işleri. b) Bakanlığın ödevleri.

13 — Ticaret Bakanlığı:

a) Bakanlığın ödevleri. b) Şirketler: Anonim, kolektif, komandit, limitet, kooperatif şirketler; tarım kredi ve satış kooperatifleri. c) Bankalar: Türleri, bankaların yaptıkları işler. d) Ticaret ve Sanayi Odaları. e) Borsalar. f) Ölçü ve ayar işleri: g) Toprak Mahsulleri Ofisi.

14 — Çalışma Bakanlığı:

a) Ödevleri. b) İş kanunu. c) İşçi sigortası.

d) İş ve işçi bulma teşkilatı. e) Sendikalar.

XI. Resmî dairelerde iş kovuşturması:

a) Memur. b) Resmî dairelerde iş nasıl kovuşturulur.

XII. Demokrasiye partileri:

XIII. Köy kanunu. Köy okulları ve enstitüleri teşkilat kanunu.

XIV. Sosyal kurullar.

M A T E M A T İ K

AMAÇLAR:

1 — Öğrencilerde; zaman, uzay ve sayılar arasındaki türlü münasebetler hakkında kesin ve açık fikirler meydana gelmesine yardım etmek.

Bu fikirlerin en faydalılarını uygun işlemlerle öğrencilerin zihnine yerleştirmek.

3 — Bu suretle, elde edilen işlem yapma yetkinliğinin çabuk ve doğru olarak her günkü problemlerin çözümünde kullanılmasını sağlamak.

4 — Öğrencilere belli başlı cisimleri, şekil ve hacim bakımlarından doğru olarak kavratmak.

5 — Öğrencileri; cisimlerin niteliklerini ve bu niteliklere bağlı olan kanunlarını anlayabilecek duruma getirmek.

6 — Öğrencilere, geometrik şekillerin resimlerini ve hesaplarını yapabilecek yetkilerini kazandırmak.

7 — Öğrencilerin, matematik yoluyla zihin yeteneklerini geliştirmek. Onlara, mantık disiplini altında düşünme yeteneğini vermek.

Direktifler:

1 — Bu amaçların hepsine birden erişmek gerektir. Öğrencilerde hızlı ve zor olarak matematik işlemlerini yapmasını öğretmiş olan bir öğretmen; bunları, hayat problemlerine uygulamazsa; fazla bir iş yapmış olmaz. Çünkü, pratik yönü ve hayata uygulanması göz önünde bulundurulmayan çalışmanın, zihin eğitime etkisi azdır. Başlangıçta en basit işlemlere bile öğretirken, bunların ne gibi faydaları olduğunu anlatmak yerinde olur.

2 — Aritmetik derslerinin mekanik kısmında dikkat edilmesi gereken önemli noktalar şunlardır:

a) Öğrenciler Aritmetik işlemleri yaparken, bunu yalnız doğru sonuçlar almak için yaptıklarını sanmamalıdır. b) Mekanik alıştırmaların amacı, problem çözmektir. Öğretmen, bütün öğretiminde bu amacı gözden kaçırmamalı ve incelemeğe başlarken herhangi bir konuda, öğrencinin bilgisini uyandırmak için çalışmaya zihinden kolayca bulunabilecek problemlerle başlamalıdır.

3 — Problem, yenilik elemamı kapsayan bir temirdir. Problem çözme, kural öğretir gibi öğretilmez. Problemleri birtakım tiplere ayırarak ve her tipi çözmek için standartize metotlar öğretilmesinin, tiplerin çokluğu yüzünden ancak az bir değeri vardır. Öğrenciyi, problem çözmeye alıştırmak; onları, güçlükleri kendi kendilerine yenmeye alıştırmaktır. Bu hususta kullanılacak en iyi usul, öğrenciyi; güçlükleri yavaş yavaş artan problemlerle karşılandırmaktır.

4 — Problem çözme işinde öğretmenlerin göz önünde bulundurmaları gerekli noktaları başlıcaları şunlardır:

a) Öğrenci, problemle; yardım görmeden uğraşmalıdır. Problemi çözmek için kullanılacak usulü, öğretmenin öğrenciyi söylemesi, problem çözmenin esasına aykırıdır. Bu suretle hareket, problemi mekanik bir temin haline sokmak demektir.

b) Problemler, öğrencinin bilgisi ile orantılı ve onların çözebileceği şekilde olmalıdır. Ders kitabında verilen problemler, güçlüklerine göre sıralanmışlarsa, öğretmen; bu sıralama meselesinde çok titiz davranmalıdır.

c) Problemlerin, daima gerçeklere göre kurulmuş olmasına, öğretmenlerin dikkat etmesi gerektir. Problemin niteliği ve verilen sayılar; rasgele olmamalı; bunların hayatla sıkı ilgisi bulunmalıdır.

d) Bazı öğrenciler, problemleri dil bakımından karışık olduğu için çözememektedirler. Öğretmenlerin bu alanda da dikkatli bulunması gerektir.

e) Problemi çözmeye başlamadan önce öğrencileri, sonucu genel bir tarzda tahmine teşvik etmek çok faydalıdır.

5 — Öğrenci ödevleri, büyük bir dikkatle ve eksiksiz olarak düzenlenmelidir. Ödevlerde sonucun doğru olup olmadığını işaretlemek, tashih sayılmaz. Yapılan yanlışların nereden geldiğini bulmak ve bunu öğrenciyeye göstermek gerektir.

6 — Öğrenciyeye problemler verilirken, enstitünün türlü çalışma alanlarında yapılmakta olan işler göz önünde bulundurulmalı ve konular; mümkün olduğu kadar bu işlerden alınmalıdır. Karşılıklı olarak işlerin yapılması sırasında matematik bilgileri önem vermeleri ve öğrencilerde doğruluk düşüncesinin uyandırılması, iş öğretmenlerinden beklenir.

7 — Uygulamasız kalan veya bol sayıda teminlerle kuvvetlendirilmeyen kural ve teoremler, istendiği zaman; faydalanacak bilgi olmak niteliğinde değildiler. Bu itibarla, öğrencilere yeni verilen konu ve bu konu ile ilgili olarak daha önceden verilmiş olan konular üzerinde, mümkün olduğu kadar çok örnek ve problemler çözdürülmelidir.

8 — Matematik bilgilerinin (bütünlüğü) fikrini, öğrenciyeye verebilmek ve bu öğretimin verimli olmasını sağlamak için, her öğrenim yılında öğretime başlanırken, öğrenciler daha önceki sınıfların programlarına öğrenen bilgilere ait noksanları belirtmeli, gerektiği kadar ders saati, bu noksanların tamamlanmasına ayrılmalı, ve her halde, zayıf bilgi ile daha yüksek programa geçilmemelidir.

9 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

Sınıf I. (Haftada 5 saat)

Aritmetik:

1 — Tam sayıların yazılması ve okunması. 2 — 4 işlem. 3 — Her işlem için hesap kolaylıkları ve zihinden hesaplamalar. 4 — Uygulama ve problemler. 5 — Roman rakamları ve kullanma. 6 — Ölçü bilimlerinin tanıtılması.

7 — Ondaklı sayılar ve 4 işlemi. 8 — Her işlem için hesap kolaylıkları, ölçüler üzerine uygulama ve problemler.

9 — Zaman hesapları; 4 işlemi.

10 — Sayıların bölünebilmeleri (2, 3, 3, 9; 4, 25; 6, 15) ile asal sayılar. 12 — Asal çarpanlar aralarından asal sayılar. 12 — Asal çarpanları ayırma. E. B. O. T. B. ve E. K. O. K.

13 — Bayağı kesrin tanıtılması, basit ve bileşik kesirler. 14 — Sadeleştirme ve genişletme. 15 — Bir kesrin bir ondalı sayıya çevrilmesi. 16 — Bayağı kesirlerin 4 işlemi. 17 — Her işlem için hesap kolaylıkları uygulama ve basit problemler.

Geometri:

1 — Cisimler, yüzeyler, çizgiler ve noktalar. 2 — Doğru parçası ve ölçülmesi. 3 — Açının tanıtılması ve çeşitleri.

4 — Dik ve paralel olay. Uygulamalar. 5 — Düzlem şekillerinin tanıtılması.

6 — Üçgen; kenar ve açılara göre çeşitleri. 7 — Açuların ölçülmesi; toplama ve çıkarması.

Simetri:

8 — Simetrik şekiller; 9 — Simetrik cisimler; 10 — Bir şeklin eksene ve noktaya göre simetrisinin çizilmesi. 11 — Açı ve doğru parçalarının yarıya bölünmesi. 12 — Dikme çıkma. 13 — Üçgenlerde yükseklikler. 14 — Açı ve kenar ortaylar. 15 — Komşu ve bütünlük. 16 — Açıların ters açıları, kenarları paralel açıları. Uygulamalar.

Sınıf II. (Haftada 3 saat)

Aritmetik:

1 — Bayağı kesirlerin 4 işlemine ait alıştırmalar ve problemler. 2 — Orantılı hesaplamalar. Uygulamalar.

3 — Yüzde hesapları, kâr ve zarar hesapları, uygulama ve problemler. 4 — Faiz ve iskonto hesapları, uygulamalar. 5 — Kısa istatistik bilgisi, grafikler.

6 — Öğrenciyeye problemler verilirken, enstitünün türlü çalışma alanlarında yapılmakta olan işler göz önünde bulundurulmalı ve konular; mümkün olduğu kadar bu işlerden alınmalıdır. Karşılıklı olarak işlerin yapılması sırasında matematik bilgileri önem vermeleri ve öğrencilerde doğruluk düşüncesinin uyandırılması, iş öğretmenlerinden beklenir.

7 — Uygulamasız kalan veya bol sayıda teminlerle kuvvetlendirilmeyen kural ve teoremler, istendiği zaman; faydalanacak bilgi olmak niteliğinde değildiler. Bu itibarla, öğrencilere yeni verilen konu ve bu konu ile ilgili olarak daha önceden verilmiş olan konular üzerinde, mümkün olduğu kadar çok örnek ve problemler çözdürülmelidir.

8 — Matematik bilgilerinin (bütünlüğü) fikrini, öğrenciyeye verebilmek ve bu öğretimin verimli olmasını sağlamak için, her öğrenim yılında öğretime başlanırken, öğrenciler daha önceki sınıfların programlarına öğrenen bilgilere ait noksanları belirtmeli, gerektiği kadar ders saati, bu noksanların tamamlanmasına ayrılmalı, ve her halde, zayıf bilgi ile daha yüksek programa geçilmemelidir.

9 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

gula ve problemler. 3 — Yüzde hesapları, kâr ve zarar hesapları, uygulama ve problemler. 4 — Faiz ve iskonto hesapları, uygulamalar. 5 — Kısa istatistik bilgisi, grafikler.

Geometri:

1 — Üçgenlerin açılarına ve kenarlarına ait teoremler. 2 — Açı ve kenar bağlantıları. 3 — Üçgenlerin 4 temel çizimi ve eşitlik halleri. Uygulamalar. 4 — Dörtgenler ve bunlara ait başlıca teoremler; çizimler ve uygulamalar. 5 — Çokgenlerin açılarına ait teoremler ve çizimler. Çokgenlerin alanları.

Aritmetik-Cebir:

1 — Harflerle hesaplama; sayı doğrusu, hesap işlemleri arasındaki ilgiler. 2 — Hesap ifadelerinde harf kullanılması. 3 — Harfli ifadelerin değerlendirilmesi. 4 — Tek ve çok terimli ifadelerin toplama, çıkarma ve çarpması. 5 — Tek terimlerin bölmesi. 6 — Çok teriminin tek terimli ile bölmesi. 7 — Sayı eksenini, pozitif ve negatif sayılar. 8 — Cebir sayılarının 4 işlemi: Kare ve karekök. 9 — İki terimli ifadelerin kareleri. 10 — Eşlenik ifadelerin çarpımı. 11 — İki rakamlı sayılar üzerinde uygulama. 12 — Sayıların kareköklerinin bulunması. 13 — Kare ve daire ile alan grafikleri. 14 — İki terimli ifadelerin köpü. 15 — Çarpımlara ayırma. 16 — Çok terimli ifadelerin bölünmesi. 17 — E. B. O. T. B. ve E. K. O. K. kesirleri sadeleştirme ve genişletme. 18 — Harfli kesirlerin 4 işlemi. 19 — Birinci derece bir bilinmeyenli denklemler ve bunlarla çözümlen problemler.

Sınıf III. (Haftada 3 saat)

Geometri:

1 — Daire; nokta ve daire; doğru ve daire, çokgen ve daire. 2 — İki dairenin orta teğetleri. 3 — Üçgenin iç, çevrel ve dış daireleri ve bunlara ait çizimler. 4 — Düzgün çokgenler ve çizimleri. Uygulama ve süs şekilleri. 5 — Elips ve çizimi. 6 — Alanların karşılaştırılması ve birbirine çevrilmesi. 7 — Doğru parçalarının orantılı ve eşit parçalara ayrılması. 8 — Bir doğru parçasını içten ve dıştan bölme; uygulama.

Sınıf IV. (Haftada 3 saat)

Cebir:

1 — Birinci derece bir bilinmeyenli denklemlerinin çözümü ve bunlara varan problemler. 2 — İki bilinmeyenli birinci derece denklem sisteminin çözümü ve problemler. 3 — Fonksiyon anlamı. 4 — Koordinat fikri. 5 — Hayat ve tabiat olayları değişimlerinin grafiklerle gösterilmesi. 6 — Doğruların denklemi, genel olarak bir doğrunun denklemi. 7 — Bir doğrunun eğimi. 8 — Bir ve iki noktadan geçen doğruların denklemiyle paralellik ve diklik şartları. 9 — Hareket problemlerinin grafiklerle çözümü. 10 — İkinci derecede bir bilinmeyenli denklemlerin çözümü. Alıştırma ve problemler.

Geometri:

1 — Üçgenlerin benzeşimi, teoremler uygulama. 2 — Yükseklik ve dik kenar teoremi; uygulama. 3 — Pisagor teoremi, uygulama. 4 — Düzgün çokgenlerin, dairenin çevre ve alan hesapları, uygulamalar. 5 — Dar açının trigonometrik oranları. 6 — Bir dar açının sinüs, kosinüs, tangent, kotanjantı ve bunlar arasındaki bağlantılar. 7 — 0°, 30°, 45°, 60°, 90° lik açılarının sinüs, kosinüs, kotanjantlarının hesaplanması. 8 — Trigonometri oranları çizelgesi. 9 — Dik ve ikizkenar üçgenlerin çözümü. Uygulama.

6 — Öğrencilerde; zaman, uzay ve sayılar arasındaki türlü münasebetler hakkında kesin ve açık fikirler meydana gelmesine yardım etmek.

Bu fikirlerin en faydalılarını uygun işlemlerle öğrencilerin zihnine yerleştirmek.

7 — Uygulamasız kalan veya bol sayıda teminlerle kuvvetlendirilmeyen kural ve teoremler, istendiği zaman; faydalanacak bilgi olmak niteliğinde değildiler. Bu itibarla, öğrencilere yeni verilen konu ve bu konu ile ilgili olarak daha önceden verilmiş olan konular üzerinde, mümkün olduğu kadar çok örnek ve problemler çözdürülmelidir.

8 — Matematik bilgilerinin (bütünlüğü) fikrini, öğrenciyeye verebilmek ve bu öğretimin verimli olmasını sağlamak için, her öğrenim yılında öğretime başlanırken, öğrenciler daha önceki sınıfların programlarına öğrenen bilgilere ait noksanları belirtmeli, gerektiği kadar ders saati, bu noksanların tamamlanmasına ayrılmalı, ve her halde, zayıf bilgi ile daha yüksek programa geçilmemelidir.

9 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

10 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

11 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

12 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

13 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

14 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

15 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

16 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

17 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

18 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

19 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

20 — Matematik öğretiminde öğrenci, daima etkin durumda bulundurulup her konu üzerindeki tamamlamaları, ispatlar ve kurallar uygun şekilde tertip edilmiş ve sıralanmış soru, temin ve problemlerle öğrenciyeye buldurulacak her bilginin, öğrencinin düşüncesi sonucu olmasına önem verilecektir.

Hacim:

1 — Dik dörtgenler prizması. 2 — Küp alan ve hacimlerinin, ona kadar sayıların küplerini gösteren tabloların kullanılması, uygulama ve problemler. 3 — Dik piramit ve dik koni alan ve hacimlerinin. — Kesik piramit ve kesik koninin alan ve hacimleri. (Kesik piramit ve koni hacimleri formülleri deneylerle sağlanacaktır.) 5 — Küre, alan ve hacmi; uygulama ve problemler.

FİZİK - KİMYA

Amaçlar:

1 — Öğrencilere, günlük hayatta karşılaşılan fiziksel ve kimyasal olayları, gözlem ve deneylerle dayanarak incelemek suretiyle fizik ve kimyanın temel bilgi ve ilkelerini kazandırmak.

2 — Öğrencileri, olayların bilimsel esaslarını araştırabilecek ve bunları deneylerle inceleyebilecek metot, yeti ve anlayışına ulaştırmak.

3 — Öğrencilerde, hayat ve iş alanlarında her gün karşılaşılan madde ve aletlerin niteliklerini ve görevlerini iyice tanıtmak, onlardan enerji kaynağı ve iş vasıtası olarak en verimli şekilde faydalanma yollarını öğretmek.

Direktifler:

Bu amaçları gerçekleştirmek için, aşağıdaki hususların göz önünde tutulması:

1 — Fizik-Kimya dersleri; öğrencilerde, pozitif bilim görüşünü; maddeyi özellikleriyle tanıma yeteneğini kazandıracığından, birinci derecede deneme, inceleme ve gözlem dersleridir.

2 — Konuların işlenmesinde mümkün olan bütün deneylerin yapılması şarttır. Bulunmayan araçların yerini tutabilecek bütün imkânları bulmak gerekir.

3 — Derslerde zaman kaybını önlemek üzere, deneyler için gerekli bütün hazırlıklar, önceden yapılmalı; deney, önceden bir kere öğretmen tarafından uygulanmalıdır.

4 — Öğrencileri, aktif duruma getirebilmek için bütün deneylerin öğrenciler tarafından yapılması uygun olur. Ancak, yapılması daha fazla maharet isteyen deneylerin, öğretmen yardımı ile yapılması yerinde olur.

5 — Öğrenciler, yapılan deneylerin oluş ve sonuçlarını uygun resim ve şemalarla kısaca bir defterle özetler. Böylece, kanun ve basit formüllerin çıkarılması yeteneği sağlanır.

6 — Yapılacak deneylerin etraflı olarak planlara yazılması uygundur.

7 — İşlenen konuların hayatla uygulama yerleri üzerinde önemle derunlaşması ve mümkün olanların öğrencilere uygulandırılması gerektir.

FİZİK

Sınıf II. (Haftada 2 saat)

1 — Fizik konusunun ve fiziksel olaylar.

2 — Maddenin temel özellikleri: Yer tutması, cisimlerin üç hali, birinden ötekine dönüş.

3 — Cisimlerin parçalanması, atom ve molekül hakkında bilgi.

4 — Uzunluk, yüz, hacim, ağırlık ve zaman birimleri.

5 — Ağırlık: Sebebi, ölçülmesi, eşit kollar ve yaylı teraziler, terazinin doğruluğu, çift tartma; yoğunluk.

6 — Kuvvetlerin dengesi: Kuvvet kavramı, kesişen ve paralel kuvvetler; paralel kenar kuralı; odun kaması, ağırlık merkezi, denge ve çeşitleri, sürtünme kuvveti.

7 — İş: Tanımı, birimi. Güç: Beygir gücü. İşin sakımı; basit makineler (makara, palan-

ga, kaldıraç, Roma kantarı, mektup terazisi, bascul, çukruk, vinç, eğik düzlem ve vida.

8 — Basınç: Tanımı, sıvılar tarafından iletilmesi, su çenderesi, cıva ve su yüksekliği ile basıncın ölçülmesi; atmosfer, Mariotte kanunu, manometreler, sıvıların basınçları, Pascal kanunu ve su gücü hesaplanması.

9 — Sıvı ve gaz tulumbaları, sifon.

10 — Bileşik kaplar: Su düzeyleri, araziye köyüleri, fışkiyeler, su kuleleri, kapalı kapılarda su seviyesinin tayini, su terazileri ve su tesisteri.

11 — Arşimet kanunu: Bu kanunla sıvı ve katıların yoğunluklarının tayini ve uygulamaları; cisimlerin yüzesi; vapur, denizaltı; dansimetreler.

12 — Arşimet kanununun gazlara uygulanması: Balon, zeplin, uçak.

13 — Düzeygeriimi, kıcal olaylar ve uygulamaları.

Sınıf III. (Haftada 2 saat)

1 — Isı: Kaynakları, sıcaklık ve ölçülmesi, termometreler, cisimlerin genleşmesi, katı, sıvı, gaz cisimlerin uzama ve genleşme katsayıları, Geylusak Kanunu, sıcaklık ve gazların basınçlarının artması.

2 — Isı miktarı ve ölçülmesi: Kalorimetre; küçük ve büyük kalori; ısınma ve yanma ısısı.

3 — Cisimlerin hal değiştirmeleri: Ergime, katılaşma ve kanunları; ergime ısısı, buharlaşma ve kanunları; buharlaşma ısısı, kaynama ve kanunları, kuru ve doyanan buhar.

4 — Isı motorları: Buhar makineleri, buhar türbinleri, gaz motorları, dizel motorları.

5 — Verim, enerji ve türleri, ölçülmesi.

- 10 — Çember üzerinde hareket, santrifuj-kuvvet.
11 — Sarkaç hareketi ve sarkaç kanunları.
12 — Dalga hareketi hakkında kısa bilgi.
13 — Akustik: Ses ve sesin husule gelmesi, sesin yayılması ve hızı, sesin özellikleri, ses veren aletler, fonograf, gramofon, kulak.
14 — Uçak, havanın direnci, cisimlerin biçimlerinin etkisi, uçağın uçuşu, uçuşun idaresi.
15 — Mekanik: Yerin bir miktarda etkisi, bir noktasının kutupları, kutupların birbirine etkisi, manyetik alan, manyetik kuvvet çizgileri, yerin manyetik alanı, esneme ve eğilme.
16 — Metre ve C. G. S. sistemindeki temel ve türel birimleri, pratik birimler.
17 — Elektrostatik: Sürtme ve tesirle elektriklenme, atom ve yapı, elektroskop, kondansatör, paratoner.
18 — Elektrik akımı ve etkileri: Elektroliz ve kanunları, elektrik miktarı ve akım güdüsü birimleri. Elektromotor, kuvvet ve potansiyel farkı, bir iletkenin direnci ve ölçülmesi, Ohm kanunu, Jül kanunu, elektrik akımıyla aydınlatma ve ısıtma, elektrik iş ve güç birimleri.
19 — Piller ve türleri.
20 — Akümülatörler ve çeşitleri.
21 — Elektrik akımının manyetik alanı ve bu alanın akıma etkisi.
22 — Elektromagnetizm: Elektrik zili, telgraf, telefon.
23 — Elektrik ölçü aletleri: Voltmetre, ampermetre.
24 — Elektrik motoru.
25 — İndükleme, özindükleme, indükleme makarası.
26 — Dinamo.
27 — Dalgalı akım, basit şekilde elde edilmesi ve özellikleri.
28 — Tek fazlı alternatiflerin esasları.
29 — Çok fazlı akımın dağıtılması.
30 — Transformator, doğurmacı (Redresör).

- 31 — Deşarj tüpleri ve uygulamaları.
32 — Katot ve röntgen ışınları hakkında bilgi.
33 — Elektrik titreşimi, telsiz telgraf ve radyo hakkında bilgi.
34 — Lâmbasız ve elektriksiz radyo alıcısı yapımı hakkında bilgi.
35 — Sesli sinema ve televizyon hakkında bilgi.

K İ M Y A

Sınıf II. (Haftada 2 saat)

- 1 — Kimyanın önemi ve incelediği konu.
2 — Kimyasal ve fiziksel olaylar.
3 — Cisim ve karışım.
4 — Sentez ve analiz.
5 — Basit cisimler (elementler), bileşik cisimler.
6 — Molekül ve atom.
7 — Molekül ve atom ağırlıkları.
8 — Belirli ağırlık oranları kanunu.
9 — Basit hacim oranları kanunu ve Avogadro Hipotezi.
10 — Kimya sembolleri, kimya formülleri, kimya denklemleri.
11 — Birleşme değeri (valans) ve eşdeğer ağırlık.
12 — Basit cisimlerin sınıflandırılması. Metalceiler (ametaller).
13 — Oksijen: Elde edilmesi, özellikleri, çabuk yanma, yavaş yanma, solunum, oksitlenme, indirgeme, (redüklenme), oksijenin kullanıldığı yerler, ozon hakkında kısa bilgi.
14 — Hidrojen: Elde edilmesi, özellikleri ve kullanıldığı yerler, kınalgaz üfleci.
15 — Su: Doğal sular, yağmur suyu, kaynak suları, ırmak suları, göl suları, deniz suları, sert sular, içilecek suların özellikleri ve suların temizlenmesi. Suyun damıtılması, saf suyun özelliği, suda kireç ve organik cisimlerin aranması.
16 — Eriyik: Billür suyu, (kristal suyu)

- 17 — Hidrojen peroksit (oksijenli su).
18 — Azot: Elde edilmesi, özellikleri.
19 — Hava hakkında genel bilgi.
20 — Amonyak: Oluşu, elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, önemli amonyum tuzları.
21 — Nitrik asit: Elde edilmesi, özellikleri, önemli nitratlar.
22 — Asitler: Bazlar, tuzlar hakkında genel bilgi.
23 — Lyon ve iyonlaşma. Elektroliz hakkında kısa bilgi.
24 — Klor: Elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, ağartıcı klor bileşikleri (Laboraks) Javel suları, kireç kaynağı. İzmit klor ve alkali fabrikası, mutlak tuzu ve elde edilmesi.
25 — Hidroklorik asit (tuz asidi): Elde edilmesi, özellikleri ve kullanıldığı yerler.
26 — Kükürt: Tabiiatta bulunuşu, elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, Keçiburlu kükürt işletmesi.
27 — Kükürt dioksit, kükürt trioksit.
28 — Sülfürik asit: Elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, önemli sulfatlar, Karabük sülfürik asit fabrikası.

Sınıf III. (Haftada 2 saat)

- 1 — Fosfor: Türleri, elde edilmesi, özellikleri, kullanıldığı yerler, Kibrit.
2 — Fosforik asit: Önemli fosfatlar, süperfosfat.
3 — Silisyum: Silisyum dioksit, önemli silikatlar, cam ve türleri, elde edilmeleri, özellikleri.
4 — Karbon: Elmas, grafit, karbon dioksit, karbon monoksit, karbonik asit, önemli karbonatlar, yangın söndürme araçları.
5 — Doğal ve yapma kömürler hakkında genel bilgi.
6 — Metallerin genel özellikleri, elde edilmeleri, metal alışımları.

(Devamı 467 inci sayıda)

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1	12	23	34	45
2	13	24	35	46
3	14	25	36	47
4	15	26	37	48
5	16	27	38	49
6	17	28	39	50
7	18	29	40	51
8	19	30	41	52
9	20	31	42	53
10	21	32	43	54
11	22	33	44	55

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİ.
YAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA
PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR.
İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE
PARASIZ GÖNDERİLİR.

T. C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI TEBLİĞLER DERGİSİ

VİLLİK ABONESİ 40 KURUŞTUR.
ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN
BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK
MAKBUZ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 10

5 OCAK 1948

SAYI 467

YÖNETMELİKLER:

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 478
Karar tarihi: 18/XII/1947
ÖZET:
Köy Enstitüleri yönetmeliğinde 115 inci maddenin aşağıdaki örneğe göre değiştirilmesi h.

Köy Enstitüsü disiplin kurullarının enstitülerce doğrudan doğruya uygulanmayan kararlarının üst disiplin kurullarınca incelenmesini ve bu suretle kararların daha çabuk kesinleşmesini sağlamak üzere Köy Enstitüleri Yönetmeliğinde 115 inci maddenin aşağıdaki örneğe göre değiştirilmesi hususunun Bakanlık Yüksek Makamına arzı kararlaştırıldı.

Madde 115 — Disiplin Kurulu kararları uygulanmak üzere müdürlüğe verilir. Müdür uygun görmediği kararları öğretmenler kuruluna havale eder ve oradan çıkacak karara uyar. Ancak 122 nci maddenin h, j ve k fıkralarındaki cezalarla ilgili kararlar üst disiplin kurulunun onamasından sonra uygulanır.

Uygundur
18/XII/1947K. Y.
Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Sırer

Talim ve Terbiye Kurulu Kararı:

Karar sayısı: 479
Karar tarihi: 18/XII/1947
ÖZET:
Orta öğrenim okulları disiplin yönetmeliği h.

Okul disiplin kurullarının okullarca doğrudan doğruya uygulanmayan kararlarını inceleme yetkisiyle illerde birer üst disiplin kurulu kurulmak ve bu suretle kararların daha çabuk incelenip kesinleşmesini sağlamak üzere orta öğrenim okulları disiplin yönetmeliğinde, bağlı örneğe göre, değiştirilme ve genişletme yapılması hususunun Bakanlık Yüksek Makamına arzı kararlaştırıldı.

Uygundur
18/XII/1947K. Y.
Millî Eğitim Bakanı
Reşat Şemsettin Sırer

Madde 9 — Tasdikname ile uzaklaştırma, ilişik kesme, ilişik kesme ve tasdikname ile uzaklaştırma, kovma cezaları üst disiplin kurulunun onamasından sonra uygulanır. Bununla beraber mühim vakalarla müdür bir taraftan cezanın onanması yoluna giderken öbür taraftan ilgili öğrencinin okula devamını yasak etmek sorumunu üzerine alabilir.

3) Üst disiplin kurulu:

Madde 40 — Üst disiplin kurulu, il merkez-

lerinde Millî Eğitim Müdürünün başkanlığında her nevi merkez resmî orta öğrenim okulları müdürlerinden kurulur. Hem lisesi hem orta okulu veya hem sanat enstitüsü, hem sanat okulu bulunan merkezlerde orta okul ve sanat okulu müdürleri kurulma katılmıyacağı gibi aynı neviden okulu birden fazla olan merkezlerde de her nevi için yalnız kademi en fazla olan müdür üyeliğe alınır.

Köy Enstitüsü müdürü, yalnız kendi öğrencisinin işi de konuşulacak toplantılarda bulunur.

Orta öğrenim veren okulu bir taneden ibaret il merkezlerinde üst disiplin kuruluna o okulun öğretmenler kurulu tarafından 29 üncü maddeye göre ayrıca seçilecek bir üye ile bir ilk öğretim müfettişi girer.

Madde 41 — Üst disiplin kurulu, Millî Eğitim Müdürünün davetiyle toplanarak okul disiplin kurullarının okul idarelerince doğrudan doğruya uygulanamayan ceza kararlarının inceler veya aynen, yahut da ağırlaştırmamak üzere, değiştirerek onar.

Kurul, üyelerinin üçte ikisi ile toplanabilir ve bulunanların çoğunluğu ile karar verir.

Kurulun uygun bulduğu bütçetün çıkarma, kovma cezaları Bakanlık disiplin kurulunun onamasına sunulur.

Madde 42 — Üst disiplin kurulunca incelenmek üzere okullardan Millî Eğitim Müdürlüğüne gönderilen kararlar nihayet on beş gün içinde hükme bağlanır.

GENELGELER:

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 20/XII/1947

Sayı: 82/17871
ÖZET:
"İzcilik Oyunları" adlı eser h.

2065

Beden Eğitimi ve İzcilik Müdürü Mehmet Arkan tarafından hazırlanan "İzcilik Oyunları" adlı eser okullar için faydalı görülmüştür.

Bakanlığa bağlı yayınevlerinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 20/XII/1947

Sayı: 82/17872
ÖZET:
"Foto Konuşmaları" adlı eser h.

2066

Şinasi Barutcu tarafından hazırlanan "Foto Konuşmaları" adlı eser okullar için faydalı görülmüştür.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

K. S.

Bakanlığa bağlı yayınevlerinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.
Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 23/XII/1947

Sayı: 82/18085
ÖZET:
"Toplumbilim (Sosyoloji)" adlı eser h.

2067

Vefa Lisesi Felsefe Öğretmeni Nurettin Topçu tarafından yayımlanan "Toplumbilim (Sosyoloji)" adlı eserin yardımcı ders kitabı olarak kabulü uygun görülmüştür.

Yazarın yukarıda belirtilen adresinden 200 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu kitabın ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

K. S.

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 23/XII/1947

Sayı: 82/18093
ÖZET:
Pedagoji I adlı kitabın fiyatı h.

2068

8 Eylül 1947 tarih, 450 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan 1947-48 öğretim yılı kitap listesinin öğretmen okullarının ikinci sınıfı bölümü ile köy enstitüleri 4 üncü sınıfı bölümünde Halil Fikret Kanat'ın Pedagoji I adlı kitabının fiyatı 200 kuruş olarak gösterilmiştir.

Kitabın, yazar tarafından yapıtılan 4. basımının maliyeti fazla olduğundan fiyatının 250 kuruşa çıkarılması gerekmektedir. Kitap listesinin buna göre düzeltilmesini ve ilgililere duyurulmasını rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
B. Kadırgan

K. S.

T. C. 1/VII/1947

MALİVE BAKANLIĞI BAŞ HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ VE MUHAKEMAT GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
ÖZET:
Parasız yatılı öğrencilerden alınacak yüklenme senetleri h.
Sayı: 4395-180/22765

Millî Eğitim Bakanlığı Yül sek Makamına

Edirne Desterdarlığından alınan 26/XII/1946 tarih ve 4134/1224 numaralı yazı örneği bağlı olarak sunulmuştur.

Mezkûr yazının tetkikinden de anlaşılacağı üzere okuma giderlerinin tahsili zımında dava açılması talebiyle gönderilen evrak ve gider liste-